

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

ДАР БОРАИ ИТТИХОДИЯҲОИ КОРФАРМОЁН

(Ахбори Мачлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №5, мод. 343; с. 2011, №3, мод. 163)

(Қонуни ҔТ аз 25.03.2011 № 696, аз 25.06.2021 № 1793)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилии иттиҳодияҳои корфармоёнро танзим менамояд (*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*) .

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мавзӯи танзими Қонуни мазкур

(*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*)

Мавзӯи танзими Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятие мебошанд, ки ҳангоми татбиқи ҳуқуқи корфармоён барои таъсиси иттиҳодияҳо ба мақсади муаррифи ва ҳимояи манфиату ҳуқуқҳои худ дар рафти танзими шартномавии муносибатҳои иҷтимоию меҳнати пайдо мешаванд (*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Моддаи 2. Мағҳумҳои асосӣ

(*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*)

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- корфармо - шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагиҳои он, новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқӣ ва шахси воқеӣ, ки ҳуқуқи бо корманд бастан ва қатъ намудани шартномаи меҳнатиро дорад;
- иттиҳодияи корфармоён - ташкилоти ғайритиҷоратие, ки корфармоён ихтиёrona барои намояндагӣ ва ҳифзи манфиатҳои аъзои худ дар доираи шарикии иҷтимоӣ таъсис медиҳанд;
- созишнома - санади ҳуқуқӣ, ки муносибатҳои иҷтимоӣ - меҳнатиро байнни кормандон ва корфармоён ба танзим медарорад ва дар сатҳи ҷумҳурияйӣ, вилоятӣ, шаҳрӣ, ноҳияйӣ ва соҳавӣ баста шудааст (*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои корфармоён

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои корфармоён ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои месъерии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (*Қонуни ҔТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Моддаи 4. Ҳуқуқи корфармоён ба иттиҳод

Корфармоён ҳуқуқ доранд бидуни ризоияти пешакии мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти

худидоракунии шаҳрак ва дехот дар асоси ихтиёри иттиҳодияҳои корфармоёнро бо мақсади муаррифии манфиатҳо ва ҳимояи ҳуқуқҳои худ дар муносабати байниҳамдигари бо иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо, мақомоти дигари намояндагии кормандон, мақомоти ҳокимияти давлати ва мақомоти ҳокимияти маҳалли таъсис диханд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Давлат бо мақсади рушди шарикӣ иҷтимоӣ, таъмини иштироки корфармоён бо тартиби муқарраршуда дар ташаккулу татбиқи сиёсати мувоғиқашуда ва таъмини ҳуқуқи корфармоён ба иттиҳод дар бахши муносабатҳои иҷтимоию меҳнати ва муносабатҳои иқтисодии ба онҳо марбут мусоидат менамояд.

Моддаи 5. Принциҳои фаъолияти иттиҳодияҳои корфармоён

Фаъолияти иттиҳодияҳои корфармоён дар асоси принципии аъзогиву хориҷшавии ихтиёрии корфармоён ва (ё) иттиҳодияҳои онҳо сурат мегирад.

Иттиҳодияҳои корфармоён мақсад, намуд ва самтҳои фаъолияташонро мустақилона муйян менамоянд.

Иттиҳодияҳои корфармоён, иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо, мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот дар бахши муносабатҳои иҷтимоию меҳнати ва муносабатҳои иқтисодии ба онҳо марбут дар асоси принциҳои шарикӣ иҷтимоӣ ҳамкори мекунанд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Моддаи 6. Мустақилияти иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён фаъолияти худро новобаста ба мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот, иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо, ҳизбу харакатҳои сиёси ва дигар ташкилотҳои ҷамъияти ба амал мебароранд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Даҳолати мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот ва шахсони мансабдори онҳо ба фаъолияти иттиҳодияҳои корфармоён, ки ҳуқуқҳои иттиҳодияҳои корфармоёнро маҳдуд месозад ё барои амали қонунии фаъолияти оинномавии онҳо мамониат мекунад, манъ аст (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Тартиби ҳамкории иттиҳодияҳои корфармо он аз ҷониби худи онҳо мувоғиқи оиннома ва қарорҳои мақомоти идоракунии иттиҳодияҳои корфармоён муйян карда мешавад.

Моддаи 7. Вазифаҳои асосии иттиҳодияҳои корфармоён

Вазифаҳои асосии иттиҳодияҳои корфармоён инҳоянд:

- иштирок дар гузаронидани музокирот, таҳия кардан ва бастани созишномаҳои дучониба, сечониба доир ба масъалаҳои муносабатҳои иҷтимоию меҳнати;

- иштирок дар мақомоти доимоамалқунандай низоми шарикӣ иҷтимоӣ тавассути намояндагони ваколатдори худ. аз ҷумла дар кори комиссияҳои ҷумхурияви, вилояти, шаҳри, ноҳиявии дучонибаву сечониба бо мақсади танзими муносабатҳои иҷтимоию меҳнати;

- таъмини ташкили ичрои ӯҳдадориҳое, ки корфармоён-аъзои иттиҳодияҳо аз рӯи созишномаҳо қабул кардаанд;
- иштирок дар ҳалли баҳсҳои колективии меҳнати;
- иштирок дар таҳия ва экспертизаи лоиҳаи санадҳои месъёри ҳукуқи, инчунин нақшаву барномаҳо доир ба масъалаҳое, ки аҳамияти қалони иҷтимоию иқтисоди доранд;
- таъмини иттилооти ва методии аъзои иттиҳодияҳо;
- таъмини фаъолияти ҳамоҳангушудаи аъзои иттиҳодияҳо бо мақсади ҳалли самараноки масъалаҳои иқтисоди, истеҳсоли ва иҷтимои.

Моддаи 8. Намудҳои иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён метавонанд аз рӯи нишонаҳои ҳудуди, соҳави, байнисоҳави, ҳудудиву соҳави таъсис дода шаванд.

Иттиҳодияи чумхуриявии корфармоён -иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи иттиҳодияҳои соҳавии чумхурияви (байнисоҳави) ва ҳудудии корфармоён таъсис дода шудааст ва дар беш аз нисфи ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Иттиҳодияи соҳавии (байнисоҳавии) чумхуриявии корфармоён-иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи корфармоёни соҳа (соҳаҳо) ё намуди (намудҳои) фаъолият таъсис дода шудааст, дар маҷмӯъ дар беш аз нисфи ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад ва (ё) бо онҳо на кам аз нисфи кормандони соҳа (соҳаҳо) ё намуди (намудҳои) фаъолият муносибати меҳнати доранд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Иттиҳодияи вилоятӣ (аз он чумла Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон) корфармоён-иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи корфармоён ва (ё) иттиҳодияи соҳавии вилояти ва шаҳру ноҳиявии корфармоён таъсис дода шудааст ва дар ҳудуди як вилояти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад.

Иттиҳодияи соҳавии вилоятӣ (аз он чумла Вилояти Муҳтори Кӯҳистони Бадаҳшон) корфармоён-иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи корфармоёни соҳа (намуди фаъолият) таъсис дода шудааст ва дар ҳудуди як вилояти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад.

Иттиҳодияи шаҳрии (ноҳиявии) корфармоён-иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи корфармоён ва (ё) иттиҳодияҳои соҳавии шаҳри (ноҳияви) таъсис шудааст ва дар ҳудуди як шаҳр ё ноҳия фаъолият дорад.

Иттиҳодияи соҳавии шаҳрии (ноҳиявии) корфармоён-иттиҳодияе, ки дар асоси ихтиёри аз тарафи корфармоёни соҳа (намуди фаъолият) таъсиси дода шудааст ва дар ҳудуди як шаҳр ё ноҳия фаъолият дорад.

БОБИ 2. ТАШКИЛДИҲӢ, АЗНАВТАШКИЛДИҲӢ ВА БАРҲАМДИҲӢ ИТТИҲОДИЯҲОИ КОРФАРМОЁН

Моддаи 9. Ташкили иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён дар асоси қарори муассисон ташкил карда мешаванд.

Муассисони иттиҳодияи корфармоён на кам аз се корфармо ё се иттиҳодияи корфармоён шуда метавонанд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Қобилияти ҳуқуқии иттиҳодияи корфармоён ба сифати шахси ҳуқуқи аз лаҳзаи қайди давлатии он бо тартибе, ки Қонуни Ҷумхурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" пешбини намудааст, пайдо мешавад (*Қонуни ҶТ аз 25.03.2011 № 696*).

Моддаи 9(1). Номи иттиҳодияи корфармоён

(*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*)

Номи иттиҳодияи корфармоён бояд ба намуди иттиҳодияи корфармоён, ки дар моддаи 8 Қонуни мазкур омадааст, мутобиқат намояд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*).

Моддаи 10. Ҳуҷҷати таъсисотии иттиҳодияҳои корфармоён

Ҳуҷҷати таъсисотии иттиҳодияҳои корфармоён оиннома аст.

Оинномаи иттиҳодияи корфармоён бояд масъалаҳои зеринро муайян намояд:

- номи иттиҳодияи корфармоён;
- мақсаду вазифаҳои иттиҳодияи корфармоён;
- маҳалли ҷойгиршавии иттиҳодияи корфармоён:
- тарзи идоракунии иттиҳодияи корфармоён;
- ҳуқуқу ӯҳдадориҳои аъзои иттиҳодияи корфармоён;
- шарту тартиби узвият ба иттиҳодияи корфармоён ва хориҷ шудан аз он;
- манбаъҳои ташаккули молу мулки иттиҳодияи корфармоён;
- тартиби ворид соҳтани та(йирот ба оинномаи иттиҳодияи корфармоён;
- соҳтор, тартиби таъсис ва ваколатҳои мақомоти идоракунии иттиҳодияи корфармоён, инчунин тартиби аз ҷониби онҳо қабул намудани қарорҳо;
- тартиби ба намоянда ва (ё) намояндаҳои иттиҳодияи корфармоён додани ваколат барои бурдани музокироти колективи доир ба таҳия, бастан ва та(йир додани созишномаҳо, инчунин барои ширкат дар раванди созиш ҳангоми сар задани баҳсҳои меҳнатии колективи;
- муқаррароти дигаре, ки ба Конститутсияи Ҷумхурии Тоҷикистон ва қонунгузории Ҷумхурии Тоҷикистон ихтилоф надоранд.

Дар оинномаи иттиҳодияи корфармоён ҷавобгарии узви иттиҳодияи корфармоён барои риоя накардани муқаррароти оиннома, қарорҳои мақоми олии идоракунии он метавонад пешбини шавад.

Та(йирот ба оинномаи иттиҳодияи корфармоён дар асоси қарори мақомоти олии идоракунии он ворид карда мешавад.

Моддаи 11. Азнавташкандиҳи ва барҳамдиҳии иттиҳодияи корфармоён

Азнаташкилдиҳи ва барҳамдиҳии иттиҳодияи корфармоён дар асоси қарори даҳлдори мақоми олии идоракуни иттиҳодияи корфармоён, инчунин бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

БОБИ 3. ВАЗЪИ ҲУҚУҚИИ ИТТИҲОДИЯҲОИ КОРФАРМОЁН ВА АЪЗОИ ОНҲО

Моддаи 12. Ҳуқуқҳои аъзои иттиҳодияҳои корфармоён

Аъзои иттиҳодияҳои корфармоён ҳуқуқи баробар доранд. Аъзои иттиҳодияҳои корфармоён ҳуқуқ доранд:

- дар таъсиси мақомоти идоракуни иттиҳодияҳои корфармоён бо тартибе, ки оинномаи иттиҳодияҳои корфармоён муайян намудааст, иштирок кунанд;
- барои баррасии мақомоти идоракуни иттиҳодияҳои корфармоён оид ба масъалаҳои фаъолияти иттиҳодияҳои корфармоён таклиф пешниҳод кунанд, дар муҳокима, аз ҷумла дар қабули қарори даҳлдор бо тартиби муқаррарнамудаи оинномаи иттиҳодияҳои корфармоён ширкат варзанд;
- дар муайян намудани мазмуну мундариҷаи созишномаҳои аз ҷониби иттиҳодияҳои корфармоён басташаванда, ки муносибатҳои иҷтимоию меҳнати ва муносибатҳои ба онҳо марбути иқтисодиро ба танзим медароранд, ширкат намоянд;
- оид ба фаъолияти иттиҳодияҳои корфармоён, созишномаҳои аз ҷониби онҳо басташуда, инчунин дар бораи матни ин созишномаҳо маълумот гиранд;
- дар масъалаҳои татбиқи қонунгузорие, ки муносибатҳои меҳнати ва муносибатҳои дигари ба он бевосита алоқамандро ба танзим медарорад. Таҳияи санади меъёрии доҳили (локали), ки мукаарроти ҳуқуқи меҳнатиро дар бар мегирад, бастани шартномаву созишномаҳои колективи, инчунин ҳалли баҳсаҳои меҳнатии инфириодиву колективи аз иттиҳодияҳои корфармоён кӯмак гиранд;
- узвияти иттиҳодиҳои корфармоёнро озодона тарқ кунанд;
- ба ҳуқуқҳои дигаре, ки оинномаи иттиҳодияи корфармоён пешбини намудааст.

Моддаи 13. Ӯҳдадориҳои аъзои иттиҳодияҳои корфармоён

Аъзои иттиҳодияҳои корфармоён ӯҳдадоранд:

- талаботи оинномаи иттиҳодияҳои корфармоёнро иҷро намоянд;
- шартҳои созишномаҳоеро, ки иттиҳодияҳои корфармоён бастаанд, риоя кунанд ва ӯҳдадориҳои пешбининамудаи ин созишномаҳоро иҷро намоянд.

Моддаи 14. Ҳуқуқҳои иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён ҳуқуқ доранд:

- дар таҳияи таклифҳо ба лоиҳаи барномаҳо, инчунин дар таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқи доир ба масъалаҳое, ки аҳамияти калони иҷтимоию иқтисоди доранд, ширкат варзанд;
- намояндағони худро барои иштирок дар ҷаласаи мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҷаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти

худидоракунии шаҳрак ва дехот мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи дастури мақомоти даҳлдор равон кунанд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*);

- бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори аз мақомоти даҳлдор дар доираи ваколатҳояшон оиди масъалаҳои меҳнати, иҷтимоию иқтисоди маълумот гиранд;

- манфиати аъзояшро дар мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот, ташкилотҳои ҷамъияти муаррифи ва муҳофизат намоянд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*);

- намояндагони ваколатдори худро дар сатҳи даҳлдор ба комиссияҳои вилояти, шаҳри, ноҳиявии дучонибаву сечониба равон кунанд:

- аз номи аъзои худ ҳангоми музокироти колективи ва бастани созишномаҳо бо мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот, иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо доир ба масъалаҳои иҷтимоию иқтисоди ва муносибатҳои меҳнати баромад намоянд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*);

- дар ҳалли баҳсҳои меҳнатии колективи мувофиқи тартиби пешбининамудаи қонунгузори ширкат варзанд;

- барои аз ҷониби корфармоён -аъзои иттиҳодияҳои корфармоён иҷро гардидан ўҳдадориҳои муқаррарнамудаи созишномаҳо мусоидат намоянд;

- ба корфармоён доир ба масъалаҳои бурдани музокирот, бастани шартномаву созишномаҳои колективи, ҳалли баҳсҳои меҳнатии колективи кӯмаки машваратию методи расонанд;

- барои таъмини фаъолияти оинномавии худ аз воситаҳои аҳбори омма истифода кунанд ва муассиси онҳо бошанд, фаъолияти табъу нашрро ба роҳ монанд;

- ба иттифоқҳои (ассотсиатсияҳои, шӯроҳои) иттиҳодияи корфармоён бо нигоҳ доштани мустақилият ва ҳукуқҳои шахси ҳукуки муттаҳид шаванд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*);

- қитъаҳои заминро истифода баранд.

Иттиҳодияҳои корфармоён инчунин метавонанд ҳукуқҳои дигари бо оинномаи иттиҳодияи корфармоён пешбинinamudaro дошта бошанд.

Моддаи 15. Ўҳдадориҳои иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён ўҳдадоранд:

- санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намоянд;

- бо тартиби пешбинinamudaи қонунгузори музокироти колективи баранд, ҷиҳати шартҳои мувофиқашуда бо иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо созишнома банданд;

- ба аъзои худ дар хусуси созишномаҳои бастаи иттиҳодияҳои корфармоён ва дар бораи ин созишномаҳо маълумот диханд;

- ба иттифоқҳои касаба ва иттиҳодияҳои онҳо, мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва дехот маълумотро дар хусуси масъалаҳои иҷтимоию меҳнати, ки иттиҳодияҳои корфармоён дар ихтиёр доранд ва барои бурдани

музокироти колективи бо мақсади таҳия ва бастани созишномаҳо, инчунин назорати ичрои онҳо заруранд, пешниҳод намоянд (*Қонуни ҶТ аз 25.06.2021 № 1793*);

- назорати ичрои созишномаҳои аз ҷониби иттиҳодияи корфармоён басташударо ба амал бароранд;
- баҳри ичрои ўҳдадориҳое, ки аъзои иттиҳодияи корфармоён дар созишномаҳо пешбини намудаанд, инчунин шартномаҳои коллективии аз ҷониби корфармоён-аъзои иттиҳодияи корфармоён басташуда мусоидат намоянд;
- дар назди аъзои худ аз хусуси фаъолияти иттиҳодияи корфармоён бо тартиб ва дар мӯҳлатҳое, ки оинномаи иттиҳодияи корфармоён пешбини намудааст, ҳисобот диханд;
- дар масъалаҳои татбиқи қонунгузори, ки муносибатҳои меҳнати ва муносибатҳои дигари ба он алоқамандро ба танзим медарорад, таҳияи санади меъёрии амалаш маҳдуд, ки муқаррароти хуқуқи меҳнатиро дар бар мегирад, бастани шартномаву созишномаҳои коллективи, инчунин дар ҳалли баҳсаҳои меҳнатии инфириодиву коллективи ба аъзои худ кӯмак расонанд;
- ўҳдадориҳои дигари бо оинномаи иттиҳодияҳои корфармоён пешбинишударо ичро намоянд.

Моддаи 16. Моликияти иттиҳодияҳои корфармоён

Иттиҳодияҳои корфармоён метавонанд хуқуқи моликият ё дигар ҳуқуқро ба бино, соҳтмон, иншоот, фонди манзил, таҷхизот, асбобу олот, мабла(бо арзи милливи хориҷи, қо(азҳои қиматнок ва ба молу мулки дигар дошта бошанд.

Аъзои иттиҳодияҳои корфармоён ҳангоми хориҷ шудан аз иттиҳодияҳои корфармоён хуқуқҳояшонро ба молу мулке, ки ба моликияти иттиҳодияи корфармоён додаанд, аз ҷумла ба ҳаққи узвияту ҳаққи дигар аз даст медиҳанд, агар дар оинномаи иттиҳодияҳои корфармоён муқаррароти дигаре пешбини нашуда бошад.

Иттиҳодияҳои корфармоён масъулияти бо молу мулки худ адо кардани ўҳдадориҳои аъзояшонро надоранд.

БОБИ 4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 17. Масъулияти иттиҳодияи корфармоён

Иттиҳодияи корфармоён барои риоя ё ичро накардан созишномаҳои басташуда дар қисмати ўҳдадориҳои ҳамин иттиҳодия, ки дар созишномаҳо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон зикр шудаанд, масъул мебошад.

Иттиҳодияи корфармоён аз рӯи ўҳдадориҳои аъзояш, аз ҷумла аз рӯи ўҳдадориҳои онҳо, ки дар созишномаҳои аз ҷониби ҳамин иттиҳодияи корфармоён басташуда пешбини гардидаанд, масъул шуда наметавонад.

Моддаи 18. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расми мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов
ш. Душанбе
17 майи соли 2004 № 32